Saadet Asrında

İLİM VE İBADET

İÇİNDEKİLER

CENNET FİDANLARI

Ebu Eyyub el-Ensari (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Miraç Gecesi Allah Resûlü, Hazreti İbrâhîm'in yanına uğradı. İbrahim Aleyhisselâm, Cebrail'e yanındakinin kim olduğunu sordu. O da,

– Muhammed'dir (sallallahu aleyhi ve sellem), dedi.

Hazreti İbrahim şöyle dedi:

– Ya Muhammed! Ümmetine emret, Cennet'e çok fazla fidan diksin. Çünkü Cennet'in toprağı verimli ve yeri de geniştir.

Allah Resûlü, Cennet fidanının ne olduğunu sorduğunda da Hazreti İbrahim şu cevabı verdi:

– Lâ havle ve lâ kuvvete illâ billâh'tır.

YAPABİLECEĞİM ŞEYLERİN EN HAYIRLISI

Muhammed ibn İshak (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Duyduğuma göre Resûl-ü Ekrem, Allah rızası için Mekke'den Medine'ye hicret ederken şöyle dua buyurmuştu:

– Ben hiçbir şey değilken Beni yaratan Allah'a hamd olsun. Allah'ım! Dünyanın korkularına, zamanın felaketlerine, gecelerin ve günlerin musibetlerine karşı Bana yardım et Allah'ım! Yolculuğumda Bana arkadaş, aile efradım hakkında da Bana hayırlı halef ol. Bana bahşettiğin rızkı, Benim için bereketlendir. Ben'i kendine kul eyle. Güzel ahlâk üzere Ben'i sabit-kadem eyle. Rabbim! Ben'i kendine sevdir, Ben'i halkın eline bırakma.

Ey çaresizlerin çaresi olan Rabbim! Sen'sin Benim Rabbim! Gazabına uğramaktan, öfkene

maruz kalmaktan, Sen'in o gökleri ve yeri parıl parıl parlatan, zulmetleri aydınlatan, bizden evvelkileri ıslah eden kerem sahibi Zat'ına sığınırım.

Ya Rabbi! Nimetini elimizden geri almandan, gazabının aniden gelmesinden, verdiğin sıhhat ve afiyetin musibete dönüşmesinden ve bütün gazaplarından Sen'in rahmetine iltica ediyorum. Benim görüşüme göre Sen'in rızanı kazanmak, yapabileceğim şeylerin en hayırlısıdır!

Allah'ım! Her türlü kuvvet ve kudret ancak Sen'dendir."

SABAHA KADAR

Hazreti Ali (radıyallahu anh) şöyle demişti:

– Bedir günü aramızda Mikdâd'dan başka süvari yoktu. İyi biliyorum, o zaman Allah Resûlü hariç hepimiz uyumuştuk. Habib-i Zişan ise sabaha kadar bir ağaç altında namaz kılıp gözyaşı dökmüştü.

ÇOK SICAK GÜNLERDEN BİRİNDE

Ebû'd-Derdâ'nın (radıyallahu anh) şöyle anlattığı rivayet edilmişti:

– İyi biliyorum, Allah Resûlü ile beraber bir Ramazan ayında çok sıcak günlerden birinde seferde bulunuyorduk. Aşırı sıcaktan dolayı insanlar ellerini başına koyuyorlardı. Aramızda Allah Resûlü ile Abdullah ibn Revâha'dan başka oruçlu yoktu.

EY NEFİS

Büreyde (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Birgün Allah Resûlü, ashabıyla bir yöne doğru gidiyordu. Yolda kızgın kumlar üzerinde debelenen bir adama rastladılar. Adam kendi kendine:

– Ey nefis! Gündüzleri tembel tembel oturur, geceleri de uyursun. Sonra da Cennet'e girmeyi ümit edersin, diyordu.

Her zaman âdet edindiği bu işi tamamlayan adam bize yöneldi. Bu sırada Allah Resûlü bize döndü ve:

– İşte, bu kardeşinizden dua isteyin, buyurdu.

Ona:

– Allah sana merhamet eylesin, bizim için de dua et, dedik.

Şöyle dua etti bize:

– Allah'ım! Onlara bütün işlerinde hidayet nasip eyle.

Biraz daha dua etmesini istedik.

– Allah'ım! Onların azığını takva eyle, diye dua etti.

Allah Resûlü,

– Biraz daha dua et, deyince adam,

– Allah'ım! Resûlü'nü muvaffak eyle. Varacakları yeri Cennet eyle, dedi.

ACELE ETTİN

Fedâle ibn Ubeyd (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Resûl-ü Ekrem otururken içeriye bir adam girdi ve namaz kıldı. Namazını bitirince de şöyle dua etti:

– Allah'ım! Beni affet, bana merhamet et.

Bunun üzerine Allah Resûlü adama şöyle dedi:

– Acele ettin. Bak, namazı tamamladıktan sonra önce Allah'a güzelce hamd ü sena etmelisin. Ardından Bana salât u selam getirmelisin. Sonra da Allah'a dilediğin gibi dua edebilirsin.

Daha sonra başka bir adam geldi ve namaz kıldıktan sonra Allah'a hamd etti ve Resûl-ü Ekrem'e salât u selam getirdi. Allah Resûlü, adama dönerek şöyle dedi:

– Ey namaz kılan adam! Artık dile Allah'tan ne dilersen, duan kabul edilir."

SAKIN TERK ETME

Allah Resûlü, birgün Muaz ibn Cebel'in elinden tuttu ve,

– Bak Muaz, seni severim, dedi.

Muaz,

– Anam babam Sana feda Yâ Resûlallah, vallahi ben de Sen'i seviyorum, dedi.

Allah Resûlü şöyle buyurdu:

– Muaz! Her namazın akabinde şu duayı sakın terk etme: "Allah'ım! Sana şükretmem, Sen'i zikretmem ve Sana kullukta bulunmam için bana yardım eyle. İnayetini eksiltme üzerimden."

İHLÂS İLE

Ebu Hureyre (radıyallahu anh) anlatmıştı:

Efendimiz'e,

– Yâ Resûlallah, kıyamet gününde şefaatinizle bahtiyar olacak olanlar en çok kimlerdir, dedim.

Şöyle buyurdular:

– Ebu Hureyre, bu soruyu senden evvel kimsenin sormadığını zannediyorum çünkü senin Benim hadislerime karşı olan iştiyakını ve düşkünlüğünü biliyorum. Evet, kıyamet günü Benim şefaatimle en ziyade sevinecek olanlar, içlerinden gele gele ve ihlâs ile 'Lâ ilâhe illallah' diyenlerdir.

DUALARIMIN TAMAMINI

Übey ibn Ka'b (radıyallahu anh) anlatmıştı:

Birgün,

– Yâ Resûlallah! Ben, Sana çok salât u selam getiriyorum, ne kadar yapsam daha iyidir, dedim.

– Dilediğin kadar söyle, buyurdu.

– Dualarımın dörtte birini Sana salât u selama ayırsam, dedim.

– Sen bilirsin, ama arttırsan daha iyi olur, buyurdu.

– Üçte ikisini salât u selama ayırsam, dedim.

– Sen bilirsin, ancak daha fazla yapsan daha iyi olur, buyurdu.

– Dualarımın tamamını Siz'e salât u selam getirmeye tahsis etmek istiyorum, dedim.

Allah Resûlü şöyle buyurdu:

– O zaman sıkıntıların giderilir ve günahların affedilir.

CUMA NAMAZI

Hazreti Câbir (r.a) anlatmıştı:

"Resûl-ü Ekrem (sallallahu aleyhi ve sellem) bize şöyle bir konuşma yaptı:

– Ey insanlar, ölmeden evvel Allah'a tevbe ediniz. Sağlığınız ve sıhhatiniz bozulmadan salih amelleri çok çok yapmaya bakınız. Allah'ı çokça zikrederek Rabbinizle aranızdaki bağı güçlendiriniz. Gizli ve açık olarak sadaka veriniz ki rızkınız artsın, ilahî lütuflara mahzar olasınız ve eksikleriniz telafi edilsin.

Biliniz ki Cenâb-ı Mevla, bu senenin bu ayında burada ve bugün kıyamete kadar cuma namazını siz Müslümanlara farz kılmıştır. Her kim ben hayattayken veya benim vefatımdan sonra –başında adaletli olsun, zalim olsun, bir devlet reisi varken-önemsemeyerek veya küçümseyerek cuma namazını

terk ederse Allah, onun iki yakasını bir araya getirmesin. İşlerinde hayır ve bereket ihsan etmesin.

Bakın, Ben'i iyi dinleyin! Cuma namazını terk eden kimsenin, tevbe etmediği sürece namazı, orucu, zekâtı, haccı ve hiçbir iyiliği kabul edilmez. Kim tevbe ederse Allah, onun tevbesini kabul eder. Bakın, hiçbir kadın erkeklere imamlık yapmasın. Bedevî de hicret edenlere imam olmasın. Hiçbir fâcir de -silah zoruyla olmasının dışında- bir mümine imam olmaya kalkışmasın.

EN CİMRİ İNSAN

Ebu Zer (radıyallahu anh) anlatmıştı:

Birgün evden çıkarak Allah Resûlü'nün bulunduğu cemaatin yanına geldim.

– Size en cimri insanın kim olduğunu haber vereyim mi, buyurdu.

– Söyleyin ey Allah'ın Resûlü, dediler.

– En cimri insan, yanında ismim anıldığı hâlde bana salât u selam getirmeyendir, buyurdu Allah Resûlü.

CENNET'TEN UZAK OLACAKLAR

Kâ'b ibn Ucre (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Birgün Resûlullah:

– Minbere doğru yaklaşınız, buyurdu.

Biz de yaklaştık. Bir basamak çıkınca 'Âmin' dedi. İkinci basamağa çıkınca yine 'Âmin' dedi. Üçüncü basamağa çıkınca da yine 'Âmin' dedi. Minberden indikten sonra:

– Ya Resûlullah! Bugün Sen'den, şimdiye kadar duymadığımız bir şey duyduk, dedik.

Resûlullah bize şöyle dedi:

– Cibril-i Emin geldi ve 'Ramazan'a yetişip de günahları bağışlanmayan kimse Cennet'ten uzak olsun!' dedi. Ben de 'Âmin' dedim. İkinci basamağa çıktığımda Cebrail, 'Yanında anıldığında Sana salâvat getirmeyen Cennet'ten uzak olsun!' dedi. Ben

de 'Âmin' dedim. Üçüncü basamağa çıktığımda Cebrail, 'Annesinden ve babasından her ikisi veya birisi yanında yaşlanıp da onların rızasını kazanmayan kişi de Cennet'ten uzak olsun!' dedi. Ben de 'Âmin' dedim."

İYİLİKLERİN EN ÜSTÜNÜ

Hazreti Ebu Zer (r.a) anlatmıştı:

Resûlullah'a,

– Ey Allah'ın Resûlü, bana bir tavsiyede bulun, dedim.

Bana dedi ki,

– Bir fenalık yaptığında hemen onun peşinden bir iyilik yap ki işlemiş olduğun hataya ve günaha kefaret olsun.

– Yâ Resûlallah, 'Lâ ilâhe illallah' demek de iyilik sayılır mı, dedim.

– Elbette, hem de o kelimeyi söylemek, iyiliklerin en üstünüdür, buyurdu.

CENNET BAHÇELERİ

Ebu Hureyre (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Allah Resûlü:

– Cennet bahçelerine uğradığınız vakit, oradan mutlaka istifade edin, buyurdu.

– Ya Resûlullah! Cennet bahçeleri neresidir, dedim.

– Cennet bahçeleri mescitlerdir, buyurdu.

– Peki, oralardan nasıl istifade ederiz, diye sordum.

– Sübhanallah, Elhamdülillah, Lâ ilâhe illallah ve Allahü Ekber, diyerek zikretmek suretiyle buyurdu."

CENNET HAZİNELERİNDEN BİRİ

Hazreti Ebu Zer anlatmıştı:

"Allah Resûlü'nün peşinden yürüyordum. Bana dedi ki:

– Ey Ebu Zer, sana Cennet hazinlerinden birini göstereyim mi?

– Göster ya Resûlullah, dedim.

– Lâ havle ve lâ kuvvete illâ billâh, buyurdu."

KULUMUN SÖYLEDİĞİ GİBİ

Hazreti Enes anlatmıştı:

"Birgün Peygamberimiz ile bir halkada otururken adamın biri geldi. Allah Resûlü ile oradakilere:

– Esselâmü aleyküm ve rahmetullah, diyerek selam verdi.

Allah Resûlü:

– Ve aleykümüsselâm ve rahmetullahi ve berekâtühu, sözleriyle onun selamını aldı.

Adam oturunca:

– Rabbimize yakışır bir şekilde ve onun razı olacağı tarzda, en çok, en güzel ve mübarek hamdler Allah'a mahsustur, dedi.

Resûlullah:

– Nasıl dedin, buyurdu.

Adam sözlerini tekrarladı. Bunun üzerine Peygamber Efendimiz şöyle dedi:

– Allah'a yemin ederim ki bunları yazmak için on melek koştu, nasıl yazacaklarını bilemedikleri için izzet ve azamet sahibi Allah'ın huzuruna çıkardılar. Cenâb-ı Allah da 'Onları kulumun söylediği gibi yazın!' buyurdu."

ZENGİNLER BİZİ GEÇİYOR

Ebu Hureyre (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Maddi durumu zayıf olan Muhâcirler, Allah Resûlü'ne gelerek:

– Zenginler bütün sevapları alıp götürüyorlar ve Cennet'teki yüksek makamları kazanıyorlar, dediler.

Allah Resûlü:

– Ne demek oluyor bu, diye sordu.

Muhâcirler:

– Onlar da bizim gibi namaz kılıyorlar, oruç tutuyorlar. Ama zekât ve sadakaya gelince biz onlar gibi veremiyoruz. Köle azat ediyor ve onları hürriyete kavuşturuyorlar, biz bunu da yapamıyoruz, dediler.

Resûl-ü Ekrem onlara:

– Sizi sevap cihetiyle o zenginlere ulaştıracak bir şey öğreteyim mi? Şayet bunu yaparsanız sizin

gibi olup da bunu yapmayanları da geçmiş olacaksınız. Ancak sizin yaptığınızı yapanlar sizinle boy ölçüşebilir, buyurunca:

– Öğret ya Resûlullah, dediler.

Allah Resûlü şöyle buyurdu:

– Her namazın sonunda otuz üç defa Sübhanallah, otuz üç defa Elhamdülillah ve otuz üç defa Allahü Ekber, deyiniz.

Daha sonra Muhâcirler Resûl-ü Ekrem'e tekrar gelerek:

– Bunu zengin kardeşlerimiz de duydular. Onlar da aynı şekilde söylüyorlar, dediler.

Allah Resûlü:

– Zenginlik Allah'ın bir lütfudur, onu dilediğine verir, buyurdu."

GECE NAMAZI

Hazreti Câbir anlatmıştı:

" 'Ey örtüsüne bürünen Resûlüm! Geceleyin kalk da az bir kısmı hariç geceyi ibadetle geçir. Duruma göre gecenin yarısında veya bundan biraz daha azında veya fazlasında ibadet etmen de yeterlidir. Kur'ân'ı tertîl ile düşünerek oku.' (Müzzemmil Sûresi, 1-4. âyetler) âyetleri nazil olduğunda biz sahabeye de gece namazı eda etmek farz olmuştu.

Bu emir üzerine geceleri, ayaklarımız şişinceye kadar namaz kılmaya başladık. Ancak daha sonra şu âyet nazil oldu:

'Sen'in Rabbin, gecenin bazen üçte ikisine yakın bir kısmını, bazen yarısını, bazen üçte birini ibadetle geçirdiğini ve Sen'in yanında yer alan müminlerden bir cemaatin de böyle yaptığını elbette biliyor. Gece ve gündüzü yaratıp sürelerini ölçen Allah'tır.

O, sizin bu gece ibadetini gözetemeyeceğinizi bildiği için lütuf ve merhametiyle size yeniden bakıp sizi muaf tuttu. Artık Kur'ân'dan kolayınıza gelen miktarı okuyun. Allah, bilmektedir ki aranızda hastalananlar olacaktır. Kimileri Allah'ın lütfünden nasiplerini aramak için yol tepecek, dünyanın çeşitli yerlerinde dolaşacaklardır. Bazıları, Allah yolunda muharebe için sefere çıkacaklardır. Haydi, artık Kur'ân'dan, kolayınıza gelen miktarı okuyun. Namazı hakkıyla ifa edin, zekâtı verin ve bir de Allah'a güzel ödünç takdim edin. Unutmayın ki kendi iyiliğiniz için ahirete hazırlık olarak her ne gönderirseniz mutlaka onu, Allah'ın nezdinde bulursunuz. Hem daha üstün ve daha hayırlı, mükâfatı kat kat artmış olarak! Allah'tan mağfiret dileyin. Muhakkak ki Allah gafurdur, rahîmdir (affı, merhamet ve ihsanı boldur)." (Müzzemmil Sûresi, 20. âyet)

MÜZAKERE MECLİSLERİ

Hazreti Câbir anlatmıştı:

"Birgün Allah Resûlü, yanımıza geldi ve bize şöyle hitap etti:

– Ey insanlar! Allah'ın melekleri içinde küçük birlikler bulunur. Bu birlikler, yeryüzündeki zikir meclislerinde yer alır ve zikre katılırlar. O hâlde sizler de melekler gibi zikrin Cennet yamaçlarında gezin, dolaşın.

– Ya Resûlullah! Cennet bahçeleri nerededir, diye sorduklarında Resûlullah şöyle cevap verdi:

– Müzakere meclislerindedir. Sabah ve akşam aksatmadan Allah'ı zikre koşunuz. Kendinize hep onu hatırlatınız. Kim Allah katındaki değer ve mertebesini öğrenmek istiyorsa Allah'ın kendi iç dünyasındaki kıymetine baksın. Zira Allah'ın kula verdiği değer ve mertebe, kulun Allah'a karşı olan tutumuyla doğru orantılıdır."

SEMERESİ CENNETTİR

Abdullah ibn Amr (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Ya Resûlullah, müzakere meclislerinin bize faydası nedir, diye sordum.

Resûl-ü Ekrem şöyle buyurdu:

– Müzakere meclislerinin ganimeti ve semeresi Cennet'tir."

ALLAH'I ZİKREDENLER

Muaz ibn Enes (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Bir adam Allah Resûlü'ne:

– Hangi mücahitlerin mükâfatı daha fazladır, diye bir soru sordu.

Resûl-ü Ekrem buyurdu:

– Allah'ı en çok zikredenlerin.

Bu kez soru soran kişi:

– Hangi salih kulların mükâfatı daha çoktur, diye sordu.

Allah Resûlü yine aynı cevabı verdi:

– Allah'ı en çok zikredenlerin.

Adam aynı soruyu; namaz kılanlar, zekât verenler ve hacca gidenler için de sordu ve Resûl-ü Ekrem hepsine de 'Allah'ı en çok zikredenlerin.' cevabını verdi.

Bunun üzerine Hazreti Ebû Bekir Hazreti Ömer'e:

– Ya Ebâ Hafs! Allah'ı zikredenler bize hiç sevap bırakmadılar, deyince Efendimiz:

– Evet, öyle, buyurdu."

KUR'ÂN ÖĞRETİYORDU

Hazreti Enes anlatmıştı:

– Ebu Talha, birgün Allah Resûlü'nün yanına gelmişti. O sırada Resûl-ü Ekrem de açlıktan karnına taş bağlamış vaziyetteydi. Suffe ashabına Kur'ân öğretiyordu.

HER ZAMAN YAPILABİLECEK BİR İBADET

Abdullah ibn Büsr (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Bir adam Allah Resûlü'ne geldi ve şöyle dedi:

– Ya Resûlullah! İslâmiyet'in bütün gereklerini yerine getiremiyorum. Bana öyle bir tavsiyede bulun ki onu her halükarda yapabileyim.

Allah Resûlü:

– Allah'ı zikretmeyi asla terk etme, buyurdu."

BİZİ DE UNUTMA

Hazreti Ömer anlatmıştı:

"Umre ziyaretini yapmak için Allah Resûlü'nden izin talep etmiştim. Bana izin verdikten sonra da:

– Kardeşim, dualarında bizi de unutma, buyurdu.

Bu, benim için öyle değerli bir şeydi ki bütün dünya benim olsa o kadar sevinmezdim."

DAHA BÜYÜK GANİMET

Ebu Hureyre (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Allah Resûlü, bir yere müfreze göndermişti. Askerler, hem çabuk hem de pek büyük ganimetlerle geriye döndüler. Bu olay üzerine birisi çıktı şöyle dedi:

– Ya Resûlullah! Şimdiye kadar bu kadar süratli gidip dönen ve büyük ganimet getiren müfreze görmedik.

Allah Resûlü:

– Size, onlardan daha hızlı dönen ve daha büyük ganimet getiren birini haber vereyim mi? O, güzelce abdest alarak mescide giden ve orada sabah namazını eda ettikten sonra duha namazını kılan kimsedir, buyurdu."

NE GÜZEL YAPIYORLAR

Ebu Hureyre (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Ramazan ayında Allah Resûlü, birgün Müslümanları mescidin bir tarafında namaz kılarken gördü. Bunun üzerine Resûl-ü Ekrem, onların ne yaptıklarını sordu. Orada bulunan Müslümanlar:

– Bunlar, Kur'ân'dan ezberleri fazla olmadığı için Übey ibn Ka'b'a uyarak namaz kılıyorlar, diye cevap verdiler.

Allah Resûlü:

– Ne güzel yapıyorlar, çok isabetli, diyerek yaptıklarını beğendiğini ifade ettiler."

BİR EV KADAR BÜYÜR

Ebul'-Melîh ibn Üsame babasından naklen anlatmıştı:

"Resûl-ü Ekrem'in arkasında deveyle gidiyorken deve aniden sürçtü. O anda:

– Kör olası şeytan, deyiverdim.

Allah Resûlü buyurdu ki:

– Kör olası şeytan deme! Çünkü o vakit şeytan kibirlenir, şişer, bir ev kadar büyür ve 'Benim kuvvetimle oldu!' der. Ama sen 'Bismillah.' dersen o, kendisini sinekten daha küçük görür."

ÇOK SECDE ET

Sahabîlerden Hazreti Ebu Reyhâne anlatmıştı:

"Allah Resûlü'ne geldim, Kur'ân'ı ezberimde tutamadığımı ve ezberlemekte zorlandığımı söyledim.

Resûl-ü Ekrem buyurdu:

– Gücünü aşacak kadar kendini bu konuda zorlama. Çok secde etmeye bak."

BU BİZİM İÇİN GEREKLİ

Zeyd ibn Sabit (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Allah Resûlü, Medine'ye geldiğinde beni onun yanına götürdüler. Dediler ki:

– Ya Resûlullah! Bu çocuk, Neccaroğullarındandır. Sana indirilen Kur'ân'ın on yedi sûresini ezberledi.

Ben de ezberlediğim sûreleri Allah Resûlü'ne okudum, çok beğendi ve şöyle dedi:

– Bak Zeyd, Yahudilerin dilini ve yazısını da öğren, bu bizim için gerekli. Vallahi Ben, Yahudilere yazdırdığım mektuplara pek güvenemiyorum.

Ben de hemen İbranice'yi öğrenmeye koyuldum ve aradan on beş gün geçmeden İbranice'ye tam tamına vâkıf oldum. Artık, hem Allah Resûlü'nün Yahudilere yazılacak mektuplarını yazıyor hem de onlardan kendisine gelen mektupları okuyordum."

İKİ GRUPTAN DAHA EFDALİ

Abdullah ibn Amr (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Birgün Allah Resûlü, mescitte bulunan iki grubun yanına uğradı. Bu grupların biri, Allah'a dua ediyordu, evrad u ezkar ile meşgul idi. Diğer grup ise fıkhî ve dinî hükümleri öğrenip öğretiyorlardı. Allah Resûlü:

– Her iki grup da hayırlı birer işle meşgul. Fakat biri diğerinden daha efdaldir. Berikiler Allah'a dua ediyorlar, ondan yardım diliyorlar. Allah isterse verir, istemezse de vermez. Ötekiler ise hem öğreniyorlar hem de bilmeyenlere öğretiyorlar. Nitekim ben de muallim olarak gönderildim, buyurdu.

Sonra da gitti ve fıkıh ile meşgul olanların yanına oturdu."

VEKİL

Urve (radıyallahu anh) anlatmıştı:

– Allah Resûlü, Huneyn Muharebesi'ne giderken Muaz ibn Cebel'i Mekke'de yerine vekil tayin etti. Ona, halka Kur'ân öğretmesini ve dinin esaslarını izah etmesini emretti. Daha sonraları Medine'ye giderken de Muaz'ı, Mekke'de aynı maksatla yerine vekil olarak bırakmıştı.

İSLÂM NEDİR

Cerir (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Bedevînin biri Allah Resûlü'ne geldi ve:

– Bana, İslâmiyet'i öğret, dedi.

Resûlü Kibriyâ şöyle buyurdu:

– İslâm; Allah'tan başka ilah bulunmadığına ve Muhammed'in O'nun kulu ve elçisi olduğuna şehâdet getirmen, iman etmen, namazı doğru dürüst kılman, malının zekâtını vermen, Ramazan orucunu tutman, hacca gitmen, kendin için istediğini başkaları için de arzu etmen, kendin için istemediğini başkaları için de arzu etmemendir."

HİDAYET VE İLİM

Ebu Musa (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Allah Resûlü şöyle buyurdu:

– Allah'ın bana gönderdiği hidayet ve ilim, yere düşen bol ve bereketli yağmura benzer. Bazı yerler vardır, toprağı çok verimlidir. Suyu çeker ve otlarıı, çayırları bitirir. Bazı topraklar da killidir. Suyu tutar, insanlar ve hayvanlar bu biriken sudan faydalanırlar. Ekinlerini ve hayvanlarını onunla sularlar. Bir kısım arazi de vardır ki çöldür. Ne suyu tutar ne de bir bitkiye analık yapar. İşte, Allah'ın dinini anlayan ve onu öğrenip öğretenle, bu dine lakayt kalıp bana gönderilen hidayeti kabul etmeyen kişi de bu misale benzer."

ÂLİM VE ÂBİD

Ebu Ümame el-Bâhili (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Allah Resûlü'ne, biri âlim diğeri ise âbid iki insandan söz edildi.

Resûlullah:

– Âlimin (kendini ilme verenin) âbide (kendini ibadete verene) olan üstünlüğü; Benim, sizin en alt seviyede bulunanınıza olan üstünlüğüm gibidir. Allah, melekler, mele-i a'lânın sakinleri, hatta yuvasındaki karınca ve denizdeki balıklar bile insanlara güzel şeyler öğretenlere dua ve istiğfarda bulunurlar, dedi ve şu âyeti okudu: 'Kulları içinde ancak âlimler, Allah'a lazım geldiği tarzda saygı gösterirler.' (Fâtır Sûresi, 28. âyet)"

HAMD OLSUN

Hazreti Ebu Ümâme anlatmıştı:

"Allah Resûlü, sofrasını kaldırdığında şöyle dua ederdi:

– Allah'a sonsuz hamd ediyorum. Ne kadar hamd edersek edelim bu, O'nun nimetleri karşısında yine de kâfi değildir."

Bu hususta Ebu Said (radıyallahu anh) da şunları nakletti:

"Allah Resûlü, bir şey yediği veya içtiği vakit şöyle derdi:

– Bizi yediren, içiren ve Müslümanlardan bir fert olarak yaratan Allah'a hamd olsun."

YENİ BİR ELBİSE

Ebu Said (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Allah Resûlü, yeni bir elbise giyeceği zaman şöyle derdi:

– Allah'ım, Sana hamdolsun. Sen'sin bana bunu giydiren. (Giydiği şeyi ismiyle zikrederdi: gömlek, sarık veya elbise) Onu hayırlı işlerde kullanmayı ve onun yapılış gayesinin hayırlı olmasını Sen'den diliyorum. Onunla gelebilecek kötülüklerden ve yapılış maksadındaki kötülüklerden de Sen'in engin rahmetine sığınıyorum."

HER TÜRLÜ İŞİMİZDE

Büsr ibn Ebu Ertât anlatmıştı:

"Allah Resûlü'nün şöyle dua ettiğini işittim:

– Allah'ım, her türlü işimizde akıbetimizi güzel ve hayırlı eyle. Bizi dünyada da ahirette de rezil ve rüsva olmaktan muhafaza et."

NE ZAMAN

Hazreti Enes anlatmıştı:

"Allah Resûlü'ne:

– Ya Resûlullah! Marufu emredip münkerden sakındırma vazifesi ne zaman terk edilecek, diye sordum.

– Sizden önceki İsrailoğulları arasında baş gösteren şey, sizlerin arasında da ortaya çıktığında, buyurdu.

– Ya Resûlullah, o ortaya çıkan şey nedir, dedim.

– İyileriniz arasında yalan ve dalkavukluk, kötüleriniz arasında da ahlâksızlık yaygınlaştığı; işlerin idaresi liyakatsizlerin eline geçtiği; ilim de karaktersiz insanların ellerine geçtiği zaman, buyurdu.

KÖTÜLÜKTEN SANA SIĞINIRIM

Ukbe ibn Âmir anlatmıştı:

"Allah Resûlü şöyle dua ederdi:

– Allah'ım kötü geçen günden, kötü geçen geceden, kötü geçen saatten, kötülük telkin eden arkadaştan ve mahalledeki kötü komşudan Sana sığınırım."

ÖNCE İMAN

Cündüb ibn Abdullah (radıyallahu anh) dedi ki:

– Gençlik dönemlerimizde Allah Resûlü ile birlikte olduk. Allah Resûlü, bize, Kur'ân'ı öğretmeden önce iman etmemizi telkin etti ve biz iman etmeyi öğrendik. Daha sonra Kur'ân'ı öğrendik ve onunla imanımızı kuvvetlendirip arttırdık.

BEŞ CÜMLE

Hazreti Ali (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Allah Resûlü bana şöyle dedi:

– Sana beş bin koyun vermemi mi yoksa hem dinine hem de dünyana faydalı olacak beş cümle öğretmemi mi istersin?

Ben dedim ki:

– Ya Resûlullah! Her ne kadar beş bin koyun iyi bir servet sayılsa da sen bana yine de o beş cümleyi öğret.

Allah Resûlü şöyle buyurdu:

– Allah'ım, günahlarımı mağfiret eyle. Bana vicdan genişliği lütfeyle. Kazancımı helalinden eyle. Verdiğin rızklara kanaatkâr eyle. Kalbimi, yasakladığın şeylere doğru kaydırma."

ÂYET-EL KÜRSÎ

Hazreti Ali şöyle anlatmıştı:

"Allah Resûlü'nün minberde şöyle dediğini duydum:

– Her kim kıldığı her namazın akabinde Âyet-el Kürsî'yi okursa onun Cennet'e girmesine hiçbir şey engel olamaz. Kim de yatağına uzandığında Âyet-el-Kürsî'yi okursa Allah onu; evi, komşusu ve etrafındaki diğer insanlar hakkında emniyet ve güvene kavuşturur."

DUA

Sa'd (radıyallahu anh) dedi ki:

– Allah Resûlü, şu duayı bizlere bir muallimin öğrencilerine yazmayı öğrettiği gibi öğretirdi: "Allah'ım! Cimrilikten, korkaklıktan, elden ayaktan düşecek kadar yaşlanmaktan, dünyevî fitnelerden ve kabir azabından Sana sığınırım."

NÖBETÇİLER

Ebu Said-i Hudri (radıyallahu anh) anlatmıştı:

– Bizler, cihada gidip savaşırken bir iki kişiyi nöbetçi bırakırdık ki Allah Resûlü'nün hadislerini öğrensin, biz cihattan döndüğümüzde de bize aktarsın. Böylelikle biz de "Allah Resûlü şöyle buyurdu." diyerek duyduğumuz o hadisleri naklederdik.

O'NUN YANINDA YİRMİ GÜN

Mâlik ibn Nüveyris (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Biz birbirine yakın olan gençler, Allah Resûlü'nün yanına gelerek O'nun yanında yirmi gün kaldık. Allah Resûlü, bize, eşlerimizi ve çocuklarımızı özlediğimizi düşünerek geride kimleri bırakıp geldiğimizi sordu. Biz de durumu anlattık. O, çok şefkat ve merhametliydi. Bize dedi ki:

– Ailelerinizin yanına dönün. Burada öğrendiklerinizi onlara da öğretin, öğrendiklerinizi onların da yapmalarını temin edin. Benim namaz kıldığım gibi namaz kılın. Namaz vakti gelince biriniz ezan okusun, en büyük olanınız imamlık yapsın."

SIK ADIMLAR

Zeyd ibn Sâbit (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Allah Resûlü ile beraber mescide gidiyorduk. Allah Resûlü, adımlarını çok sık atıyordu.

– Neden adımlarımı sık attığımı biliyor musunuz, diye sordu.

– Allah ve Resûlü en doğrusunu bilir, dedim.

Allah Resûlü şöyle buyurdu:

– Müslüman, namaz kılmak istediği müddetçe namazda kabul edilir. Bu yüzden adımlarımı sık atıyorum."

SİZİNLE İFTİHAR EDİYOR

Abdullah ibn Amr (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Resûlullah, akşam namazını kıldırdı. Cemaatten bazıları evlerine gittiler. Bir kısmı da mescitte kaldı. Birazdan Allah Resûlü geldi ve şöyle buyurdu:

– Rabbiniz, sema kapılarından birini açtı. Meleklere karşı sizinle şöyle iftihar ediyor: 'Kullarım bir vaktin namazını kıldılar, şimdi de diğer vakti bekliyorlar.'"

İRTİBAT NOKTALARI

Cabir ibn Abdullah (radıyallahu anh) şöyle anlatmıştı:

"Allah Resûlü buyurdu:

– Size günahlarınızın silinmesine ve derecelerinizin artmasına vesile olacak amelleri haber vereyim mi?

– Söyle ey Allah'ın Resûlü, dediğimizde Allah Resûlü şöyle buyurdu:

– Abdesti tastamam ve kusursuz almak, mescide giderken çok adım atmak veya adımları sık atmak, bir vakit namazı kıldıktan sonra diğer namaz vaktinin girmesini gözlemek. İşte sizi, Rabbinize sıkı sıkıya bağlayan irtibat noktaları."

SANA İZİN YOK

Amr ibn Ümmü Mektum (radıyallahu anh), Allah Resûlü'ne (sallallahu aleyhi ve sellem) dedi ki:

– Ey Allah'ın Peygamberi! Ben, iki gözü de görmeyen biriyim. Evim ise mescide epeyce uzaktır. Bir de beni mescide götürecek birini her zaman bulma imkânım olmuyor. Acaba, namazımı evimde kılmama izin var mıdır?

Efendimiz:

– Ezanı işitiyor musun, diye sordu.

O da:

– Evet, dedi.

Bunun üzerine Allah Resûlü:

– O hâlde sana bu konuda izin yok, buyurdu.

NAMAZ KILACAK YERLER

Urve ibn Zübeyr (radıyallahu anh) dedi ki:

– Allah Resûlü, bize evlerimizde namaz kılacak yerler yapmamızı, bu yerlere ihtimam göstermemizi ve buraları temiz tutmamızı emrederdi.

SAFLARIMIZI DÜZELTİRDİ

Numan ibn Beşir (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Allah Resûlü, okları kabına düzgün şekilde yerleştiriyormuşçasına saflarımızı düzeltirdi. Nihayet biz de alıştık ve bunu kendi kendimize yapar hâle geldik. Birgün tam tekbir alacaktı ki Resûlullah, birinin göğsünün biraz ileri çıktığını fark etti. Hemen müdahale etti ve:

– Ey Allah'ın kulları, saflarınızı düzeltiniz; aksi hâlde birlik ve beraberliğiniz bozulur, buyurdu."

BİR RAMAZAN'DA

Ebû Saîd el Hudrî (radıyallahu anh) anlatmıştı:

– Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile bir Ramazan'da gaza ediyorduk. Kimimiz oruçlu kimimiz değildi. Ne oruç tutan tutmayanı ne de tutmayan tutanı yadırgıyordu. Herkes, oruç tutabilenlerin tutmasının iyi olduğunu düşünüyordu; tutamayanların da yemelerinin iyi olduğu kanaatini taşıyordu.

CENNET'TE

İbn Abbas (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Harkâu's- Sevda adlı bir kadın, mescidin temizliğini yapardı. Birgün bu kadın vefat etti. Ancak vefatından Efendimiz haberdar edilmedi. Bunu duyan Allah Resûlü:

– İçinizden biri vefat ettiği zaman bana mutlaka haber verin, buyurdu.

Ölen kadın için gaip cenaze namazı kıldı ve şöyle dedi:

– Ben bu kadını, Cennet'te mescidi süpürürken görüyorum."

BİR KELİME

Ebû Mûsâ el-Eş'arî (radıyallahu anh) şöyle demişti:

"Allah Resûlü, Hayber'e doğru ilerlerken Müslümanlar, bir vadiye ulaşınca çok yüksek sesle tekbir getirerek:

– Allahü Ekber! Lâ ilâhe illallah, dediler.

Bunun üzerine Allah Resûlü:

– Kendinize eziyet etmeyin böyle! Siz ne sağır birini ne de burada olmayan birini çağırıyorsunuz! Şüphe yok ki sizi iyi işiten, size çok yakın olan ve sizinle beraber bulunan birine dua ediyorsunuz, buyurdu.

O sırada ben, Allah Resûlü'nün bineğinin arkasında idim. Benim, "Lâ havle ve lâ kuvvete illâ billâh. (Her şey Allah'ın kuvvet ve inayetiyle meydana gelir.)" dediğimi işitince Resûlullah:

– Ey Abdullah ibn Kays, diye seslendi.

– Buyurunuz, ya Resûlullah, dedim.

– Sana, Cennet hazinelerinden bir kelimeyi bildireyim mi, dedi.

– Bildir, ya Resûlullah! Anam babam Sana feda olsun, dedim.

Resûl-ü Ekrem (sallallahu aleyhi ve sellem):

– O kelime, 'Lâ havle ve lâ kuvvete illâ billâh.' tır, buyurdu."

BAŞKA KİMSE DUYMAMIŞTI

Saîd ibn Müseyyeb (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Müslümanlar, Mekke'ye girdiklerinde fethin ilk gecesini sabaha kadar tekbir, tehlîl ve Kâbe'yi tavaf ile geçirmişlerdi. Ebû Süfyân, karısı Hind'e:

– Ne dersin? Bütün bunlar sence Allah'tan mıdır, diye sordu.

– Evet, Allah'tan, diye cevap verdi Hind.

Sabah olduğunda Ebû Süfyân, hemen Allah Resûlü'nün yanına koştu. Nebiler Nebisi (sallallahu aleyhi ve sellem):

– Ey Ebû Süfyân! Sen, Hind'e 'Ne dersin, bu Allah'tan mı?' diye sordun. O da 'Evet, Allah'tan.' dedi, diyerek ikisi arasında geçen konuşmadan haberdar olduğunu ona bildirdi.

Bunun üzerine Ebû Süfyân:

– Şehâdet ediyorum ki Sen, muhakkak Allah'ın kulu ve Resûlü'sün. Sizi temin ederim ki benim o sözlerimi Hind'den başka kimse duymamıştı, dedi."

GÜNAHINA KEFARETTİR

Hazreti Ali (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Allah Resûlü ile birlikte mescitte namaz vaktinin girmesini bekliyorduk. Birdenbire aramızdan birisi kalkarak:

– Ben bir günah işledim, dedi, ancak Allah Resûlü onunla ilgilenmedi.

Namazdan sonra adam, tekrar aynı şeyi söyleyince Allah Resûlü ona:

– Sen biraz evvel güzelce abdest alıp namaz kılmadın mı, diye sordu.

Adam:

– Kıldım, diye cevap verdi.

Allah Resûlü bu defa:

– İşte kıldığın o namazın, evvelce işlediğini söylediğin günahına kefarettir, buyurdu."

BİR ÂYET NAZİL OLDU

Ubeyd ibn Umeyr, Hazreti Âişe Validemize sordu:

– Allah Resûlü'nden gördüğün en ilginç olayı bana anlatır mısın?

Hazreti Âişe, bir müddet sustu ve sonra şunları anlattı:

– Bir gece Allah Resûlü, bana "Ey Âişe! Bu gece Beni yalnız bırak. Rabbime ibadetle meşgul olacağım." dedi. "Vallahi, hem yanında olmayı isterim hem de Sen'in sevdiğin şeyi ben de severim." dedim.

Allah Resûlü kalktı, abdest aldı ve namaz kılmaya başladı. Oturur vaziyetteydi, sakalı ıslanıncaya kadar ağladı. Hatta ağlamasından dolayı yeri dahi ıslattı. Bilâl geldi ve namaz vaktinin girdiğini bildirdi. Bilâl, onun ağladığını görünce "Ya Resûlullah!

Allah, Sen'in geçmiş ve gelecek bütün günahlarını bağışladığı hâlde ağlıyor musun?" dedi.

Allah Resûlü, ona şöyle cevap verdi: "Allah'a şükreden bir kul olmayayım mı? Bu gece, bana bir âyet nazil oldu. O âyeti okuyup da düşünmeyen ve tefekkür etmeyenlere yazıklar olsun!" Âyet şöyledir: "Muhakkak göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelip sürelerinin uzayıp kısalmasında, düşünen insanlar için elbette birçok dersler vardır."(Âl-i İmrân Sûresi, 190. âyet)

EN ÇOK

Ümmü Seleme Validemiz anlatmıştı:

"Allah Resûlü'nün en çok yaptığı dualardan biri şuydu:

– Ey kalpleri evirip çeviren Allah'ım, kalbimi Sen'in dininden ayırma!"

GÜZEL YARATTIĞIN GİBİ

Hazreti Âişe Validemiz anlatmıştı:

"Allah Resûlü, şöyle dua ederdi:

– Allah'ım, beni güzel yarattığın gibi ahlâkımı da güzelleştir."

HAZRETİ EBÛ BEKİR'İN DUASI

Ebu Yezid el-Medâini (radıyallahu anh) dedi ki:

– Hazreti Ebû Bekir'in dualarının arasında şu da vardı: "Allah'ım! Bana sarsılmaz bir iman, imanda yakîn, sıhhat-afiyet ve halis niyet lütfeyle."

NAMAZIN BİR PARÇASIDIR

Ümmü Rûman (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Hazreti Ebû Bekir, beni namazda sağa sola bakar vaziyette görünce öyle azarlamıştı ki neredeyse namazı bozacaktım. Namazı tamamladıktan sonra bana döndü ve şöyle dedi:

– Ben, Allah Resûlü'nün 'Namaza durduğumuz zaman etrafınızla ilişkinizi ve irtibatınızı kesin, Yahudiler gibi sağa sola dönmeyin. Çünkü namazda iken çevre ile ilişkiyi kesmek de namazın bir parçasıdır.' dediğini işittim."

SABAH NAMAZININ SÜNNETİ

Hazreti Âişe Validemiz dedi ki:

– Allah Resûlü, sabah namazının sünnetine diğer sünnetlerden daha çok ehemmiyet verirdi.

ALLAH'IN RAHMETİ

Câbir ibn Abdullah (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Allah Resûlü'ne bir adam geldi ve iki veya üç defa:

– Vah benim günahlarım, diyerek günahlarının çokluğundan şikâyet etti.

Bunun üzerine Resûl-ü Ekrem Efendimiz:

– 'Allah'ım! Sen'in mağfiretin ve affın, benim günahlarımdan daha geniştir. Rahmetin ise işlediğim fenalıkların yanında bana daha ziyade ümit vermekte.' de, buyurdu.

Adam, bunu aynen tekrar etti. Efendimiz, adama yine tekrarlamasını söyledi. Adam, bir kere daha tekrar etti. Peygamberimiz bir kez daha tekrar etmesini istedi, adam yine tekrar etti.

Efendimiz buyurdular ki:

– Kalk, Allah senin günahlarını bağışladı."

BÜTÜN HAYIRLARI

Hazreti Âişe Validemiz dedi ki:

– Allah Resûlü, bana şu duayı yapmamı tavsiye etti: "Allah'ım! Sen'den; benim bildiğim veya bilmediğim, şu an veya ileride gelecek olan bütün hayırları istiyorum. Allah'ım! Bildiğim, bilmediğim, şimdiki ve ileride gelecek bütün kötülüklerden Sana sığınıyorum."

RAHMET BAĞIŞLA

Hazreti Âişe anlatmıştı:

"Allah Resûlü, gece uykusundan uyandığı zaman şöyle dua ederdi:

– Sen'den başka ilah yoktur. Sen'i her türlü noksan sıfatlardan tenzih ederim. Sana hamd ederim. Günahlarım için Sen'den mağfiret diliyorum. Sen'in rahmetini diliyor ve dileniyorum. Allah'ım, ilmimi ziyadeleştir. Bana hidayet verdikten sonra kalbimi saptırma ve katından bana bir rahmet bağışla. Şüphesiz bağışı bol olan Vehhâb Sen'sin Sen!"

YATAĞINA GİRDİĞİNDE

Hazreti Enes anlatmıştı:

"Allah Resûlü yatağına girdiğinde şöyle derdi:

– Bizi; yediren, içiren, her tür tehlikeden koruyan, barındıran Allah'a hamd olsun. Niceleri vardır ki ne himaye edeni vardır ne de barındıranı."

ALLAH DOSTLARI

İbn Abbas (radıyallahu anh) anlatmıştı:

– Ya Resûlullah! Allah dostları kimlerdir, diye sordu birisi.

Şu cevabı verdi Resûl-ü Ekrem:

– Kendilerine bakıldığı zaman Allah'ı hatırlatan kimselerdir.

SEN'İN YANINDA ÇOK FARKLIYIZ

Ebu Hureyre (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Birgün:

– Ya Resûlullah! Sen'in huzurunda iken duygulanıyor, dünyadan el etek çekmek istiyor ve ahirete yöneliyoruz, dedim.

Bana şöyle dedi:

– Şayet yanımdan ayrıldıktan sonra da aynı hâlinizi devam ettirebilseniz, melekler ziyaretinize gelir ve yolda giderken sizinle el sıkışırlardı. Siz, günah işlemeseniz Allah günahları göğe yükselen insanlar getirir, onlar Allah'tan af dilerler. Allah da onları bağışlar ve onlara hiç günah işlememiş gibi muamele eder."

YETMİŞ KAT DAHA FAZİLETLİ

Hazreti Âişe Validemiz nakletmişti:

– Allah Resûlü, "Misvak kullandıktan sonra kılınan namazı, misvaksız kılınan namazdan yetmiş kat daha üstün tutardı. Gizli yapılan zikir, aşikâre yapılan zikirden yetmiş kat daha faziletlidir." derdi.

GİZLİ AMELLER

Hazreti Âişe (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Allah Resûlü buyurdu ki:

– Kıyamet günü Allah, mahlûkatını hesaba çekmek için topladığı zaman hafaza melekleri kaydettikleri ve yazdıkları amelleri getirirler. Allah Teâlâ, o meleklere 'Bakın bakalım kaydedilmeyen amel kalmış mı?' der. Melekler de 'Hayır, ya Rab! Bildiğimiz ve kaydettiğimiz her şey burada. Yazmadığımız bir şey yok.' derler. Allah Teâlâ, o kula 'Senin dahi bilmediğin gizli amellerin var ve onların ecrini sana vereceğim. O gizli olan amelin ise gizlice yaptığın zikirlerdir.' buyurur."

YARATTIKLARIN SAYISINCA

Hazreti Safiyye Validemiz anlatmıştı:

"Birgün Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) odama gelmişti. O sırada, önümde dört tane hurma çekirdeği vardı ve ben onlarla tesbih çekiyordum. Bana dedi ki:

– Böyle sayarak tesbih çekmekten daha faziletli olanını sana öğreteyim mi?

Ben de:

– Öğret, dedim.

– 'Yarattıkların sayısınca Allah'ı tesbih ederim.' de, buyurdu."

İKİ BİN DÜĞÜM

Ebu Hureyre (radıyallahu anh) dedi ki:

– Üzerinde iki bin düğüm bulunan bir ipim vardı. Onu, başından sonuna kadar tesbih gibi çekmeden uykuya dalmazdım.

DUA ADABI

Muaz ibn Cebel (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Bir zat:

– Allah'ım bana sabır vermeni istiyorum, diye dua ediyordu.

Allah Resûlü onun yanına gelerek:

– Allah'tan belâ ve musibet istedin. Ondan afiyet iste, buyurdu.

Yine birgün Allah Resûlü:

– Allah'ım! Sen'den bütün nimetleri istiyorum, diye dua eden birine rastladı.

Ona da şunları söyledi:

– Ey Âdemoğlu! Sen, bütün nimetlerin ne demek olduğunu bilir misin?

Adam dedi ki:

– Ya Resûlullah! Benim bu duadan maksadım, maddî ve manevî hayır istemektir.

Allah Resûlü buyurdu:

– Cennet'e girmek ve Cehennem azabından kurtulmak da birer nimettir.

Fahr-i Kâinat Efendimiz:

– Ey yüce Rabbim, ey ikramı bol Rabbim, diye yalvaran birine rastladı ve ona da:

– İstemeye devam et, Allah duanı kabul eder, buyurdu."

NAMAZLARDAN SONRA

Hazreti Ebû Bekir dedi ki:

– Namazlardan sonra Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle dua ederdi: "Allah'ım, küfürden, fakirlikten ve kabir azabından Sana sığınırım."

EN HAYIRLI ARKADAŞ

İbn Abbas (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Allah Resûlü'ne soruldu:

– En hayırlı arkadaşlarımız hangileridir ya Resûlullah?

Allah Resûlü buyurdu:

– Baktığınızda Allah'ı hatırlatan, konuşması ilminizi arttıran ve davranışları da ahireti düşündürenlerdir."

HAZRETİ DAVUD GİBİ

Hazreti Enes anlatmıştı:

"Ebu Musa el-Eş'ari evinde oturmuş, insanlar da onun çevresinde halka olmuşlardı. Ebu Musa, onlara Kur'ân okumaya başladı. Bu sırada birisi Allah Resûlü'ne gelerek:

– Ya Resûlullah! Ebu Musa evinde oturuyordu. Halk yanına gelince onlara Kur'ân okumaya başladı, dedi.

Allah Resûlü, adama:

– Beni oradaki cemaatten hiç kimsenin göremeyeceği bir yere oturtabilir misin, dedi.

Adam:

– Evet, deyince Resûl-ü Ekrem, onunla beraber Ebu Musa'nın evine geldi ve hiç kimsenin göremeyeceği bir yere oturdu.

Ebu Musa'nın okuyuşunu dinleyen Resûl-ü Ekrem:

– O, Kur'ân'ı, Hazreti Davud'un yakın çevresine okuduğu gibi okuyor, buyurdu."

O KADAR UZUN OKURDU Kİ

İbn Abbas (radıyallahu anh) dedi ki:

– Allah Resûlü, akşam namazının farzından sonra iki rekât da sünnet kılardı. Bu iki rekâtta o kadar uzun okurdu ki O selam verinceye kadar cemaat dağılmış olurdu.

TAHİYYAT

İbn Abbas (radıyallahu anh) dedi ki:

– Allah Resûlü, bize Kur'ân'dan bir sûre öğretir gibi tahiyyat duasını öğretirdi.

İYİCE ÖĞRENİRDİK

İbn Mesud (radıyallahu anh) şöyle dedi:

– Bizler, Allah Resûlü'nden on âyet öğrenince bu âyetlerde geçen hükmü iyice belleyip hayatımıza mal etmedikçe diğer on âyete geçmezdik.

ÖĞLENİN FARZINDAN ÖNCE

Abdullah ibn es-Sâib (radıyallahu anh) dedi ki:

– Allah Resûlü, öğlenin farzını kılmadan önce dört rekât sünnet kılar ve "Semanın kapılarının açıldığı bu saatlerde salih amelimin Allah'a ulaşmasını isterim." buyururdu.

O'NA VERDİĞİM SÖZ

Abdullah ibn Amr (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Babam, beni Kureyş'ten biriyle evlendirdi. Ben, namaz ve oruç gibi ibadetlere düşkün olduğumdan hanımımla ilgilenmeye pek fırsat bulamadım. Bunun üzerine babam, beni ayıpladı ve Allah Resûlü'ne şikayet etti. Allah Resûlü de beni çağırttı. Resûlullah'ın huzuruna vardım. Bana:

– Gündüzleri oruç tutar mısın, dedi.

– Evet, tutuyorum, dedim.

– Geceleri ibadetle mi geçiriyorsun, diye sordu.

– Evet, dedim.

Allah Resûlü dedi ki:

– Ben bazen oruç tutarım, bazen de tutmam. Namaz kılarım, uyurum; ama ailemi de ihmal etmem. Kim benim sünnetimden yüz çevirirse benden değildir!

Sonra bana dedi ki:

– Kur'ân'ı ayda bir hatmet.

– Daha fazla okuyabilirim, dedim.

– On günde bir hatmet, dedi.

– Daha çok okuyabilirim, dedim.

– O hâlde üç günde bir hatmet Kur'ân'ı, buyurdu. Her ay, üç gün oruç tut, buyurdu.

– Daha fazla tutabilirim, dedim.

En sonunda:

– Bir gün tut, bir gün tutma. Orucun en faziletlisi, kardeşim Davud'un orucudur, buyurdu.

Yaşlılık zamanımda birkaç gün sürekli oruç tutar, sonra da kuvvetlenebilmek için birkaç gün de tutmazdım. Kur'ân'ı da bazen çok okur, bazen de az okurdum. Ama mutlaka ya üç ya da yedi günde bir kere Kur'ân'ı hatmederdim. Keşke Allah Resûlü'nün ruhsatını uygulasaydım! Belki, bu benim için daha iyi olurdu. Ama ben O'na verdiğim sözden de caymak istemiyorum."

KEFARET

Ebu Berze el-Eslemi (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Resûl-ü Ekrem, ömrünün son zamanlarında sohbet ettiği topluluktan ayrılmadan önce şöyle derdi:

– Allah'ım, Sen'i her tür eksiklikten ve noksanlıktan tenzih ederim. Sen'i en güzel sıfatlarla tavsif ederim. Sana hamd ederim. Sen'den başka ilah olmadığına şahidim.

Biri şöyle dedi:

– Ya Resûlullah! Şimdi öyle bir şey söyledin ki daha önce bunu pek duymamıştım!

Allah Resûlü buyurdu:

– Evet, bana Cibril geldi ve şöyle dedi: 'Ya Muhammed, bu kelimeler mecliste işlenen hatalara kefarettir.' "

ŞAHİT OL YA RAB

Hazreti Cabir anlatmıştı:

"Resûl-ü Ekrem (sallallahu aleyhi ve sellem), Arafat'a kadar geldi. Kendisine, konaklaması için hazırlanan gölgeliğin altında durdu. Güneş, zevale doğru meyledince Kasvâ isimli devesini getirmelerini söyledi ve devesine binerek yola koyuldu. Batn-ı Vadi'ye ulaştığında insanlara şöyle hitap etti:

– Nasıl ki bu belde, bu ay ve bu gününüz mukaddes ise kanlarınız, mallarınız da kutsal ve dokunulmazdır. Şunu bilmelisiniz ki Cahiliye Devri'nden kalma bütün kötü âdetler ayaklarımın altındadır.

Ey insanlar! Rabbiniz birdir. Babanız da birdir. Arab'ın Acem'e bir üstünlüğü yoktur. Arap olmayanın da Arap olana bir üstünlüğü söz konusu değildir. Kırmızı renkli olanların siyah renkli olanlara üstünlüğü olmadığı gibi, siyahın da kırmızı olana üstünlüğü yoktur. Üstünlük, sadece takva iledir.

Allah katında en üstün olanlarınız, en muttakilerinizdir.

Ben havzın başına önceden gidip sizi bekleyeceğim. Diğer ümmetlere, karşı sizin çokluğunuzla övüneceğim. Beni orada mahcup duruma düşürmeyin. Bazılarınızı kurtaracağım, bazılarınızı da elimden çekip alacaklar. Ben orada, 'Ya Rabbi, onlar ashabımdır.' diyeceğim. Bana, 'Onların, Sen'den sonra neler yaptıklarını bilmiyorsun.' denilecek.

Size, sımsıkı sarıldığınız takdirde asla sapmayacağınız bir emanet bıraktım: Allah'ın kitabı Kur'ân. Ahirette, benim vazifemi yapıp yapmadığım hakkında size soru sorulacak, o zaman ne diyeceksiniz?

Orada bulunan herkes şöyle dedi:

– Dini tebliğ ettiğine ve görevini kusursuz yerine getirdiğine şahitlik ederiz.

Allah Resûlü bu cevabı alınca:

– Şahit ol ya Rab, şahit ol ya Rab, şahit ol ya Rab, buyurdu."

ONLAR DOSDOĞRU YOLDADIR

İbn Mesud (radıyallahu anh), perşembe günleri ayağa kalkar ve cemaate hitaben şöyle derdi:

– Hayatta önemli olan iki husus vardır: Biri hidayet, diğeri ise söz. En doğru söz, Allah kelamı olan Kur'ân'dır. En güzel hidayet ve yol ise Allah Resûlü'nün gittiği yoldur. En fena şey, sonradan uydurulup dine sokulan şeydir. Her bidat dinden sapmadır. Dünyaya çok dalarsanız kalbiniz katılaşır. Bir de sizi ebediyen bu dünyada kalma hissi aldatmasın.

Bir başka zaman da şöyle demişti:

– Sizler, birilerini örnek alacaksanız Allah Resûlü'nün ashabını örnek alınız. Zira onlar, bu ümmet içinde en ihlâslı olanlardır ve en derin ilim de onların nezdindedir. Onlar, gösterişten uzak ve son derece fıtrî insanlardır. En doğru yolda olanlar

olduğu gibi en güzel hâle sahip olanlar da onlardır. Yine onlar, Allah'ın dinini ikame etmek ve Peygamberine arkadaşlık etmek için seçtiği özel şahsiyetlerdir. Onları, bu gibi üstün yanlarıyla iyi tanıyın ve onların peşlerinden gidin. Zira onlar dosdoğru yoldadırlar.

NAMAZA DAVET

Eslem (radıyallahu anh) şöyle dedi:

– Hazreti Ömer, geceleyin kılabildiği kadar teheccüd kılardı. Daha sonra gecenin yarısı olduğunda ailesini namaza kaldırır ve "Namaz!" derdi. Ayrıca şu âyeti de okurdu: "Ailene ve ümmetine namaz kılmalarını emret, kendin de namaza devam et. Biz Sen'den rızk istemiyoruz, bilakis Sen'in rızkın Bize aittir. Güzel akıbet, takvadadır; yani Allah'ı sayıp haramlardan korunmaktadır." (Tâ Hâ Sûresi, 132. âyet)

ALLAH'A ULAŞACAK DUALAR

Hazreti Ömer Efendimiz dedi ki:

– Allah Resûlü'ne salâvat getirilmeden yapılan hiçbir dua Allah'a ulaşmaz, ancak ona salât u selam getirildikten sonra Allah'a ulaşır.

ASLA KAYBOLMAZ

Yezîd ibn Umeyre (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Muaz ibn Cebel, ölüm döşeğinde yatmakta ve etrafındaki yakınları da ağlamaktaydı. Hazreti Muaz onlara:

– Niçin ağlıyorsunuz, diye sordu.

Dediler ki:

– Biz, senin ölümünle kaybolup gidecek ilim için ağlıyoruz.

Hazreti Muaz şöyle dedi:

– İlim ve iman, kıyamete kadar kalacaktır, asla kaybolmaz. Kim merak ederse ve ararsa iman ve ilmi elde eder. Bunlar ise Kitabullah olan Kur'ân ve Sünnet-i Resûlullah'tır. İlmi başkasından değil; Ömer, Osman ve Ali'den alın. Hakkı kim getirirse, onu alıp kabul edin. Bâtılı da kime karşı olursa olsun yüzüne çarpın."

HAZRETİ ÖMER'İN DUASI

Hasan-ı Basrî (radıyallahu anh) nakletmişti:

– Hazreti Ömer şöyle derdi: "Allah'ım, amelimi salih eyle ve öyle ihlâslı amel edeyim ki içinde Sen'den başka kimsenin payı olmasın."

Hazreti Ömer Efendimiz'in dualarıyla ilgili Ebu'l-Âliye de şöyle dedi:

– Hazreti Ömer'den en çok işittiğim dua şuydu: "Allah'ım! Bize afiyet, dirlik ve düzen ver; bizi affet."

GECE NAMAZ GÜNDÜZ ORUÇ

Yermük Savaşı'nda Müslümanlar ve Rum ordusu birbirlerine yaklaşınca Rum komutanı, adamlarından bir Arab'ı, Müslüman askerlerinin durumunu araştırmak üzere görevlendirdi. Adam dönüp gelince komutan:

– Durum nasıl, diye sordu.

Casus şöyle dedi:

– Bunlar geceleri ruhbanlar gibi ibadetle meşgul olan, gündüzleri de binekleri üzerinde cihat eden bir kavim efendim!

Bu hâdisenin bir benzerini de Ebû İshak (radıyallahu anh) şöyle nakletti:

"Hirakl, askerlerine:

– Size ne oldu, niçin Müslümanlara yeniliyorsunuz, diye sordu.

Rum büyüklerinden birisi:

– Çünkü onlar, geceleri ibadet ediyor ve gündüzleri de oruç tutuyorlar, karşılığını verdi."

SABAH VE AKŞAM

Abdullah ibn Ömer (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Allah Resûlü, sabah ve akşamları daima şu duayı yapardı ve ömrünün sonuna kadar da bu duayı terk etmedi:

– Allah'ım! Sen'den dünyada ve ahirette afiyet istiyorum. Allah'ım! Sen'den, dinim, dünyam, ailem ve malım hakkında af ve afiyet diliyorum. Allah'ım! Açıklarımı ört, korkularımı gider ve Beni güvene erdir. Önümden, arkamdan, sağımdan, solumdan ve üstümden gelecek tehlikelere karşı Beni muhafaza eyle. Altımdan gelecek kötülüklerden de Sana sığınırım."

ALLAH'IN SOFRASI HÜKMÜNDE

İbn Mesud (radıyallahu anh) dedi ki:

– Kur'ân'ı öğrenin, çünkü Kur'ân Allah'ın sofrası hükmündedir. Kim o sofradan bir nasip alabiliyorsa, almaya baksın. Çünkü hayır adına boş olan ev, Allah'ın kitabından hiçbir nasibi olmayan evdir. Allah'ın kitabından hissesi olmayan ev ise bakıcısı olmayan harabe gibidir. Şeytan, Bakara Sûresi'nin okunduğu evde duramaz, kaçar gider.

İMAMETİMİ BEĞENDİNİZ Mİ

Talha ibn Ubeydullah (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Bir cemaate namaz kıldırmıştım. Namazı kıldırdıktan sonra onlara dönerek şöyle dedim:

– İmamlığa geçmeden önce size teklifte bulunmayı unuttum. Sahi, benim imametimi beğendiniz mi?

– Hiç beğenmez miyiz senin imamlığını! Kim Allah Resûlü'nün seçkin ve güzide arkadaşlarının kıldırdığı namazı beğenmezlik eder ki, dediler.

Onlara:

– Ben Allah Resûlü'nün, 'Bir kimse, kendisini istemeyen bir cemaate imamlık yaparsa onun imameti makbul olmaz.' buyurduğunu işitmiştim, diye karşılık verdim."

SELAM VERDİKTEN SONRA

Hazreti Ali anlatmıştı:

"Allah Resûlü, namazdan selam verdikten sonra şöyle dua ederdi:

– Allah'ım! Geçmiş, gelecek, gizli, açık bütün günahlarımı, ölçüsüz sözlerimi ve tavırlarımı ve benim farkında olmadığım ama Sen'in bildiğin bütün hatalarımı bağışla, affet."

HAMD EDERİM

Hazreti Ali anlatmıştı:

"Allah Resûlü, gece yatağına yattığı vakit şöyle dua ederdi:

– Sen'in hükmün altında bulunan bütün canlılardan, Sen'in kerim olan Zat'ına ve hükmüne sığınırım. Allah'ım, bütün zorlukları Sen kolaylaştırırsın. Allah'ım, Sen'in orduların asla yenilmez. Sen'in verdiğin sözde cayma asla olmaz. Sen'in güç ve kuvvetinin söz konusu olduğu yerde hiçbir güç ve kuvvetten bahsedilemez. Sen'i, bize ait olan her türlü noksanlıklardan tenzih ederim. Sana hamd ederim Allah'ım."

İMAN ETTİM

Berâ ibn Âzib anlatmıştı:

"Resûl-ü Ekrem yattığı zaman şöyle dua ederdi:

– Allah'ım, vücudumu Sana teslim ettim. Yüzümü Sana döndürdüm. İşlerimi Sana havale ettim. Sırtımı Sana dayadım, rahmetini ümit ederek ve azabından endişe duyarak. Sen'den başka bir sığınak ve kaçış yeri yok. İndirdiğin kitabına ve gönderdiğin peygamberine iman ettim."

DÖNÜŞÜMÜZ O'NADIR

Huzeyfetü'l- Yemâni anlatmıştı:

– Allah Resûlü, yatağına girdiğinde "Allah'ım, Sen'in adınla yaşıyorum ve ölüyorum." sabah uyandığında ise "Bizi vefat ettirdikten sonra yeniden dirilten Allah'a hamd ederim, hepimizin dönüşü O'nadır." derdi.

YOLCULUĞA ÇIKARKEN

Hazreti Ali anlatmıştı:

"Allah Resûlü yolculuğa çıkarken şöyle derdi:

– Allah'ım! Sen'in inayetinle ve yardımınla bineğimi sürüyor, Sen'in yardımınla geziyor ve yolculuk ediyorum."

Bu husuta İbn Ömer (radıyallahu anh) da şunları nakletti:

"Nebiler Nebisi, yolculuğa çıkarken bineğine binip de harekete hazır hâle geldiğinde Allah'a hamd ve tesbihten sonra üç kere tekbir getirir ve şu duayı yapardı:

– Bunları bizim hizmetimize veren Allah, yüceler yücesidir ve O, her türlü eksikliklerden münezzehtir. O lütfetmeseydi biz buna güç yetiremezdik. Muhakkak ki biz sonunda Rabbimize döneceğiz. (Zuhruf Sûresi, 13. âyet) Allah'ımız! Bu yolculuğumuzda iyi ve takvalı olmayı Sen'in razı olacağın

işler yapmayı diliyoruz. Ey Rabbimiz! Bu yolculuğumuzu kolaylaştır, yolumuzu kısalt. Ey Rabbimiz! Yolculuğumuzda Sen'sin bizim yoldaşımız, Sen'sin geride bıraktığımız ailemizi gözeten. Ey Rabbimiz! Yolculuk meşakkatinden, bizi üzecek olaylardan, çoluk çocuğumuza ve mallarımıza gelebilecek zararlardan Sana sığınırız."

SENİN LEHİNDE

Abdullah ibn Ömer (radıyallahu anh) dedi ki:

– Hiçbir Müslüman yoktur ki bir tümseğe çıkarak yahut bir mescide vararak namaz kılsın da o yer kendisine, "Allah'ın toprağında Allah için namaz kıldın. Kıyamet günü O'nun huzuruna çıktığında senin lehinde şehâdette bulunacağım." demesin.

YEDİ DEFA

Hazreti Ebudderda anlatmıştı:

– Her kim sabahladığında ve akşama eriştiğinde yedi defa "Allah bana yeter. O'ndan başka ilah yoktur. O'na tevekkül ettim. O, büyük arşın Rabbidir." derse Allah, onun bütün sıkıntılarını giderir.

ÜÇ SINIF İNSAN

Tarık ibn Şihâb (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Bir gece, Selmân-ı Fârisî'nin yanında kalarak onun gece nasıl ibadet ettiğini görmek istedim. Gecenin sonuna doğru kalktı, sadece namaz kıldı. Bu durumu yadırgadığım için kendisine niyetimi açıkladım. Bana şu cevabı verdi:

– Beş vakit namaz üzerinde titizlikle durun. Kişi, öldürücü günahlar sahasına girmedikçe bu namazlar onun küçük günahları için kefarettir. İnsanlar, akşama eriştiklerinde üç sınıfa ayrılırlar. Gece, kiminin tamamen lehine kiminin tamamen aleyhine olur. Kiminin de ne lehine ne de aleyhine olur. Şöyle ki kişi, gece karanlığını ve insanların uykuda oluşunu fırsat bilerek kalkar, sabaha kadar namaz kılar. İşte gece, bu kimse için bütünüyle kâr zamanıdır. Kişi de vardır ki insanların uykuda oluşlarını ve gecenin karanlığını fırsat bilerek günahlara

dalar. Bu kimse için de gece tamamıyla hüsran vaktidir. Birisi de vardır ki yatsıyı kıldığı gibi yatar, uyur. Gece, böylesinin ne aleyhine ne de lehinedir. Ey Tarık! Yorucu yürüyüşlerden uzak dur. Mutedil, fakat sürekli yürü!"

VAKİT GİRDİ Mİ

Nâfi (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"İbn Ömer gecesini namazla ihya eder sonra da:

– Nâfi, sabah namazı vakti girdi mi, diye seslenirdi.

Ben de:

– Hayır, henüz vakit girmedi, deyince, namaza devam ederdi.

Bir süre sonra yine:

– Nâfi, namaz vakti girdi mi, diye sorardı.

– Evet, deyince, tan yeri iyice ağarıncaya kadar oturur, dua ve istiğfar ederdi."

KUR'ÂN'IN ÜÇTE BİRİ

Ebu Gâlib (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"İbn Ömer, Mekke'de bize misafir olmuştu. Geceleri kalkar, teheccüd namazı kılardı. Bir gece sabaha karşı dedi ki:

– Ey Ebu Galib, kalkıp namaz kılmayacak mısın? Hiç olmazsa Kur'ân'ın üçte birini okurdun!

– Neredeyse sabah olacak, bu kadar kısa zamanda Kur'ân'ın üçte birini nasıl okuyabilirim ki, dedim.

Bana dedi ki:

– İhlâs Sûresi, Kur'ân'ın üçte birine denktir."

DENİZ KÖPÜĞÜ

Muhammed ibn Ammar ibn Yâsir (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Ammar ibn Yâsir'in akşam namazından sonra, altı rekât namaz kıldığını görmüştüm. Bana şöyle dedi:

– Habîbim Resûl-ü Ekrem'in, akşam namazından sonra altı rekât nafile kıldığını gördüm. 'Kim akşam namazından sonra altı rekât daha namaz kılarsa denizköpüğü kadar dahi günahları olsa affedilir.' buyurduğunu işittim, dedi."

ASLA BEŞİNCİSİ OLMA

Hasan Basrî'den, Ebudderda şöyle nakletmişti:

– Ya âlim ol ya öğrenci ya da ilmi seven veya ona tâbi olan. Ama asla beşincisi olma. Aksi hâlde helak olursun.

İLK ÖĞRETİLEN

Ebu Malik el-Eşcaî (radıyallahu anh) babasından naklen anlatmıştı:

– Allah Resûlü'nün, bir adam Müslüman olduğunda ona ilk öğrettiği şey namazın nasıl kılınacağı olurdu veya ashabından birine "Buna namazı öğret." diye görev verirdi.

KIRK SENEDEN BERİ

Zeyd ibn Vehb (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Huzeyfe mescide girdi. İçeride biri namaz kılıyor, fakat rükûu ve secdeyi tam yapmıyordu. Adam namazını bitirince Huzeyfe:

– Kaç senedir böyle namaz kılıyorsun, diye sordu.

Adam:

– Kırk senedir, dedi.

Huzeyfe:

– Kırk seneden beri kıldığın o namazlar tam olmamış. Eğer bu şekilde namaz kılarak ölürsen Muhammed'in (sallallahu aleyhi ve sellem) getirdiği din üzere ölmezsin, dedi.

Bu şahsa nasıl namaz kılınacağını öğreterek:

– Kişi namazını kısa tutabilir, ama rükûsunu ve secdesini tam yapmak kayıt ve şartıyla, dedi."

BİR HADİS ÖĞRENMEK İÇİN

Mesleme ibn Muhalled (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Mısır'da olduğum bir sırada hizmetçim gelerek:

– Dışarıda deve üzerinde bekleyen bir adam var, seninle görüşmek istiyor, dedi.

Hemen dışarı çıktım. Adama kim olduğunu sordum.

– Câbir ibn Abdullah el-Ensari, dedi.

– Buyurunuz, ben yanınıza mı geleyim yoksa siz yukarıya teşrif eder misiniz, dedim.

– Ne sen gel ne de ben aşağıya ineyim. Buraya sadece senden, Allah Resûlü'nün müminin kusurunu örtmekle alâkalı hadisini öğrenmek maksadıyla geldim, dedi.

– Evet, Resûl-ü Ekrem'den dinledim. Şöyle buyurdu: 'Kim bir müminin kusurunu gizlerse toprağa diri diri gömülen bir kız çocuğunu ihya etmiş gibi olur.' dedim.

Adam, bu hadisi dinledikten sonra devesini çevirdi ve geldiği gibi döndü, gitti."

ÜÇ TAVSİYE

Ukbe ibn Âmir (radıyallahu anh), ölüm döşeğinde yatarken evlatlarına şu vasiyette bulunmuştu:

– Evlatlarım! Sizi üç şeyden sakındırırım, bunu sakın unutmayın: Allah Resûlü'nün sözlerini, güvenilir kimselerden alın. Yamalı da giyseniz borçlanmamaya gayret edin. Gönlünüzü, Kur'ân'dan uzaklaştıracak ölçüde şiir yazmayın.

HOŞ GELDİNİZ GÜZEL İNSANLAR

Ebu Harun (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Ebu Said'in yanına geldiğimizde bize derdi ki:

– Hoş geldiniz ey Allah Resûlü'nün bize vasiyet ettiği misafirler! Resûl-ü Ekrem, 'Halk, size tâbi olacak, yeryüzünün her yerinden insanlar size gelecekler. İslâmiyet'i öğrenmek isteyecekler. Size bu insanlar geldiğinde onlara iyi davranın, güzel tavsiyelerde bulunun.' buyururdu."

HEM SEVAP HEM VEBAL VESİLESİ

Ebu Kinane (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Ebu Musa, Kur'ân okuyanları bir araya topladı. Bunların sayıları üç yüz kadardı. Kur'ân'ı öpüp tazim ettikten sonra Ebu Musa şöyle dedi:

– Bu Kur'ân, sizin için hem sevap hem de vebal vesilesidir. Siz, Kur'ân'a tâbi olun. Onu kendinize benzetmeyin. Kim Kur'ân'ın izinden giderse Kur'ân, onu Cennet bahçelerine götürür. Kim de Kur'ân'ı kendisine tâbi kılarsa Kur'ân, onu baş aşağı Cehennem'e atar."

KUR'ÂN EHLİNİN HÂLİ

İbn Mesud (radıyallahu anh) dedi ki:

– Kur'ân ehli olan birinin; gece insanlar uyurken uyanık olması, gündüz halk yiyip içerken oruç tutması, onlar gülüp eğlenirlerken vakarlı olması, başkaları kibirlenirken tevazu sahibi olması gerekir. Kur'ân ehli, hüzünlü ve gözü yaşlı olmalıdır. Hikmet, ilim ve hilm sahibi olmalı ve az konuşmalıdır. Kaba saba, gafil, bağırıp çağıran ve çabucak sinirlenen biri olmamalıdır.

İLİMLE AMEL EDİLMELİ

Hazreti Enes dedi ki:

– Dilediğiniz ilmi öğrenin. Şunu bilin ki bildiklerinizle amel etmedikçe sevabına erişemezsiniz.

Muaz ibn Cebel (radıyallahu anh) ise bu konuda şunları söyledi:

– Dilediğinizi öğrenin, ama öğrendiğiniz ilimlerle amel etmediğiniz takdirde Allah, size ilim hazinesinin kapılarını açmaz.

İYİ ZAMANLARINDA

Hazreti Ebudderda'ya gelen bir adam:

– Bana öğüt ver, dedi.

Ebudderda, ona şu tavsiyede bulundu:

– Rahat ve iyi zamanlarında Allah'ı çokça an ki dar ve sıkıntılı günlerinde de O seni ansın. Herhangi bir dünya nimetine nail olduğunda o nimetin zevalini ve akıbetini düşün.

İSTİĞFAR

İbn Ömer (radıyallahu anh) dedi ki:

– Biz, Allah Resûlü'nün bir mecliste yüz kere "Rabbim beni bağışla, tevbemi kabul eyle. Şüphesiz ki Sen, tevbeleri kabul edensin ve Sen'in merhametinden öte merhamet eden kimse yoktur." dediğini duyardık.

TERK EDEMEM

İbn Abbas (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Gözlerim görmez olmuştu. Bana:

– Eğer birkaç gün namazı bırakırsan senin gözlerini tedavi ederiz, diye bir teklifte bulundular.

Ben de:

– Hayır, namazı terk edemem. Çünkü Allah Resûlü, 'Bir insan namazı terk ettiği bir zamanda vefat ederse Allah'ın gazabıyla karşılanır.' buyurmuştu, dedim."

ELLERİNİ KALDIRIRDI

Hazreti Ömer dedi ki:

– Allah Resûlü, dua ederken ellerini kaldırır; duasını bitirince de ellerini yüzüne sürerdi.

BENİ ASIL ENDİŞELENDİREN

Hazreti Ömer Efendimiz dedi ki:

– İmanı kendisini kötülükten alıkoyan bir mümin ve açıktan günah işleyen fâsık hakkında endişe duymuyorum ve bunlardan korkmuyorum. Beni asıl endişelendiren, Kur'ân'ı okuduğu hâlde mesnetsiz bir şekilde yorumlayanlardır.

ŞİFA VE HASTALIK

Hazreti Ömer dedi ki:

– Allah'ı zikretmeye bakın, çünkü O'nu zikretmek şifadır. İnsanları, dilinize dolayıp dedikodu yapmaktan da kaçının, çünkü bu bir hastalıktır.

BU SÛRELERDE

Hazreti Ömer şöyle demişti:

– Bakara, Nisâ, Mâide, Hac ve Nur Sûreleri'ni öğreniniz. Çünkü Kur'ân'ın hükümleri bu sûrelerdedir.

MELEKLER YERYÜZÜNDE YAŞASALARDI

Hazreti Ömer (radıyallahu anh) birgün şöyle demişti:

– Müezzin olsaydım, farz olan haccın dışında hac yapmasam hiç üzülmezdim. Eğer melekler, yeryüzünde yaşasalardı ezan okuma işini kimseye kaptırmazlardı.

RABBİMİN HUZURUNA VARDIĞIMDA

Hasan-ı Basrî (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Bir adam, Hazreti Ömer'e geldi ve şöyle dedi:

– Ey Müminlerin Emiri, ben sahrada yaşıyorum. Çok da meşguliyetim var. Bana, manevî destek olacak ve başkalarına da tebliğ edebileceğim bilgiler öğret.

Hazreti Ömer:

– Elini uzat sana ve söyleyeceklerimi iyi belle. Allah'a ibadet eder, namazını kılar, malının zekâtını verir, hac ve umre ibadetini yapar ve idarecilere de itaat edersin. Açık ve dobra dobra ol, gizli işler peşinde olma. İnsanlar öğrendiğinde seni mahcup etmeyecek ve utandırmayacak işleri yap. Duyulduğu zaman utanacağın ve rezil olacağın işlere sakın girme, dedi.

Adam:

– Ey Müminlerin Emiri! Bu dediklerini yerine getirecek ve Rabbimin huzuruna vardığımda da 'Bunları bana Ömer ibn Hattab söyledi.' diyeceğim, dedi.

Hazreti Ömer:

– Sen, benim dediklerimi yerine getir de Rabbime kavuştuğun zaman ne söylersen söyle zararı yok, dedi."

SEN'İN HUZURUNDA

Zeyd ibn Eslem babasından naklen şunları anlattı:

"Hazreti Ömer şöyle dua etti:

– Allah'ım benim ölümüm, ömründe bir rekât namaz kılmış veya bir kere secdeye gitmiş birinin elinden olmasın ki -işlediği bu günahtan dolayı o bir tek namazın ya da secdesinin sevabından mahrum kalacağı için- kıyamet gününde Senin huzurunda benimle cedelleşmesin."

CENNET'TE BİR KÖŞK

Hicretin yirmi dördüncü yılında Hazreti Osman halife olunca halk, kendisine başvurarak mescitlerinin genişletilmesini istedi ve cuma günleri mescidin cemaate yeterli olmadığından yakındı. Hazreti Osman, bu hususta Allah Resûlü'nün ashabından ileri gelenlere danıştı. Onlar da mescidin yıktırılıp genişletilmesi fikrinde karar kıldılar. Hazreti Osman, öğle namazını kıldıktan sonra minbere çıkarak Allah'a hamd ü sena edip şunları söyledi:

– Ey cemaat! Ben, Allah Resûlü'nün mescidini yıktırıp genişletmeye karar verdim. Allah Resûlü'nün, 'Kim Allah için bir mescit inşa ederse Allah da onun için Cennet'te bir köşk bina eder.' buyurduğunu işitmiştim. Selefim, halife Ömer'dir. Ömer, daha önce onu genişletmişti. Ben de Allah Resûlü'nün ashabından önde gelenlere danıştım. Onlar da mescidin yıkılarak yeniden inşa edilip genişletilmesi hususunda hemfikir oldular.

Halk, Hazreti Osman'ın bu teklifini yerinde buldu ve ona dua etti. Hazreti Osman, işçileri topladı ve işe ilk başlayan da Hazreti Osman'ın kendisi oldu. Hazreti Osman, çoğu günler oruç tutar ve geceleri de namaz kılardı. Mescitten hiç çıkmazdı. Batn-ı Nahle'de yapılan süzülmüş kireçten getirtti. Mescidin yapımına, Hicri yirmi dokuzuncu yılın Rebiyülevvelinde başlandı ve Hicri otuzuncu yılın Muharrem ayının başında bitirildi. Genişletme işi, on ayda tamamlanmış oldu.

KALPLERİMİZ TEMİZ OLSAYDI

Hasan-ı Basrî (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Hazreti Osman şöyle demiştir:

– Eğer kalplerimiz temiz olsaydı Rabbimizin kelamını okumaya doyamazdık. Ben, bir tek günümün dahi Kur'ân okumadan geçmesini istemem.

Hakikaten de vefat ettiği gün Hazreti Osman'ın okuduğu Mushaf, çok okumasından dolayı yıpranmış ve Mushaf'ın yaprakları iyice eskimişti."

İKİNDİ NAMAZININ SÜNNETİ

Hazreti Ali Efendimiz dedi ki:

– Allah Resûlü, bana yaşadığım sürece terk etmemem gereken üç şeyi tavsiye buyurmuştu. Bunlardan birisi de ikindinin farzından evvel dört rekât sünnet kılmamdı. Yaşadığım sürece, bunu kesinlikle terk etmeyeceğim.

HEMEN VAZGEÇERLERDİ

Hazreti Ali Efendimiz dedi ki:

– Resûl-ü Ekrem hayattayken O'na nazil olan bir veya birkaç âyet, müminlerin imanını ve Allah'a karşı olan saygılarını arttırırdı ve müminler, yasak olan fiili yapmaktan hemen vazgeçerlerdi.

MÜEZZİNLER HAKKINDA

Hazreti Âişe (radıyallahu anha) dedi ki:

– "Allah yoluna çağıran, makbul ve güzel işler işleyen ve 'Ben Müslümanlardanım.' diyen kimseden daha güzel söz söyleyen kim olabilir?" âyeti müezzinler hakkında nazil olmuştur. Bu âyette zikri geçen kimseler müezzinlerdir. Müezzin, 'Haydi namaza!' dediğinde Müslümanları Allah'ın yoluna çağırmış oluyor. Namaz kılarken amel-i sâlih işlemiş oluyor. 'Eşhedü en lâ ilâhe illâllah.' dediğinde de Müslümanlardan olmuş oluyor.

İLİMLE AMEL ETMEK

Hazreti Ali Efendimiz anlatmıştı:

– Ey ilim sahipleri, ilminizi pratik hayatınıza intikal ettirin. Âlim o kimsedir ki öğrendiklerini hayatına intikal ettirir ve ilmi ameliyle ters düşmez. Yakın gelecekte, ilimleri gırtlaklarından öteye geçmeyecek kimseleri göreceksiniz. Bunların iç dünyaları dış görünümleriyle taban tabana zıttır. Bir araya gelip oturduklarında birbirlerine karşı övünüp dururlar. Hatta bunlardan bazıları, arkadaşının kendi meclisini bırakıp diğer bir grubun yanına gidip oturmasına bile öfkelenir. Bunların bu tür meclislerinde yaptıkları amelleri asla Allah'a ulaşmaz, makbul olmaz.

SIKINTI VAKTİNDE

Hazreti Ali dedi ki:

– Allah Resûlü, bana şu kelimeleri öğretti ve sıkıntılı zamanlarımda bunları okumamı emretti: "Halîm ve Kerîm olan Allah'tan başka ilah yoktur. Büyük Arş'ın Rabbi olan Allah, her türlü eksikten ve noksandan münezzeh ve yücedir. Hamd, âlemlerin rabbi olan Allah'a mahsustur."

RAHMETİNLE

Süfyan-ı Sevrî (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Hazreti Ali'nin şöyle dua ettiğini işitmiştim:

– Allah'ım, benim günahlarım Sana zarar veremez. Bana rahmetinle muamele etmen ise rahmetinden eksiltmez."

İNSANLAR ÜÇ ÇEŞİTTİR

Kümeyl ibn Ziyad (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Hazreti Ali, elimden tuttu ve beni sahraya doğru götürdü. Bir yere oturduk. Biraz dinlendikten sonra bana şunları söyledi:

– Bak Kümeyl! Kalpler kaplara benzer. En iyi kalp ise kavrayışı en güçlü olandır. Şimdi benim diyeceklerimi iyi belle. İnsanlar üç çeşittir. Birinci grupta olanlar Rabbanî âlimlerdir. İkinciler, kurtuluş yolunda ilerleyen ilim talebeleridir. Üçüncü kısım insanlara gelince onlar ise bilgisiz kalabalıklardır. Bu kitleler, rüzgâr nereden eserse o yana doğru savrulurlar. İlim ışığıyla aydınlanmamışlardır. Onların, sağlam bir dayanak noktaları da yoktur.

İlim, maldan hayırlıdır. İlim seni korur, malı ise sen korursun. İlim amel edildikçe ziyadeleşir, mal ise harcandıkça eksilir. Âlimi sevmek, herkesin üzerine düşen bir vecibedir. İlim, âlime hayatı boyunca

itibar ve şeref kazandırır; âlimin, ölümünden sonra da hep hatırlanmasını sağlar. Ancak malın sağladığı itibar, malın gitmesiyle kaybolur. Nice zenginler vardır ki hayattayken ölü sayılırlar. Âlimlere gelince onlar, dünya var oldukça hayattadırlar. Kendileri vefat etmiş olsa da eserleri ve namları ile gönüllerde yâd-ı cemil olarak yaşarlar.

(Eliyle göğsünü işaret ederek) Ah, ah! Şuradaki ilmi aktarabileceğim liyakatli kimseleri keşke bulabilsem! Gerçek âlimlerin vefatıyla ilim de bir nevi ölür. Hayır, Allah'ım! Böyle olmasın, varlığını ispat eden delillerin abes olduğunun iddia edilmemesi için dünyamız âlimsiz kalmasın Allah'ım! Bunların sayıları oldukça azdır. Fakat Allah katındaki kıymetleri çok büyüktür. Allah, yüce dinini bunlara müdafaa ettirir. Bu âlimler, kendilerine bahşedilen emaneti layık olanlara ulaştırırlar. Dünyanın zevk ü sefasına dalan insanlar arasında onlar olabildiğince mülayimdirler. Cahillerin iltifat etmedikleri ilmi, samimi dost gibi düşünürler. İlmin verdiği aşkla, bedenleri dünyada olsa da ruhları mânâ âleminde yaşar. İşte; yeryüzünün halifeleri ve İslâmiyet'in hakiki davetçileri! Ah keşke böylelerini görebilsem! Bana ve sana, Allah'tan bağışlanma niyaz ederim. İstersen kalkabilirsin artık."